

Matematiikan perusmetodit I/soveltajat

Harjoitus 4, syksy 2009

1. Funktio $f(x) = -2x^3 - x$, $x \in \mathbb{R}$, on bijektio $\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Määää $f^{-1}(0)$, $f^{-1}(3)$, ja $f^{-1}(-57)$.
2. Määää yhdistetyt funktiot $f \circ g$, $g \circ f$, kun $f(x) = \frac{1}{x^2 - 1}$ ja $g(x) = \sqrt{x + 1}$. Määää lisäksi $\mathcal{M}(f \circ g)$ ja $\mathcal{M}(g \circ f)$.
3. Tutki funktion f kasvavuutta välillä I , kun $f(x) = x^2 + x^4$ ja
  - a) $I = [1, 3]$,
  - b) $I = [-1, 0]$,
  - c) $I = [-3, 2]$.
4. Tutki funktion f parillisuutta tai parittomuutta, kun
  - a) $f(x) = \frac{|x|}{1 + x^2}$,
  - b) $f(x) = \frac{x}{1 + x^2}$,
  - c) $f(x) = x + \frac{1}{x}$,
  - d) $f(x) = x^2 + x$.
5. Olkoon $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ bijektio. Tutki onko $f^{-1} : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ pariton. Voiko bijektio $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ olla parillinen?
6. Osoita, että funktio $f(x) = \sqrt[3]{2x - 1}$, on aidosti kasvava määritysjoukossaan.
7. Ratkaise seuraavat yhtälöt
  - a) $27^{x-2} = 9^{2-\frac{4}{x}}$,
  - b) $2^{-x} + 2^{1-x} = 6$,
  - c) $\log_2(\log_3 x) = -1$,
  - d) $x = 2 + 2^{\log_4 x}$.